

Handläggare
Inger Cronlund
Telefon: 0850803354

Till
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Stockholms stads säkerhetsprogram 2020-2023

Dnr KS 2019/1543

Förslag till beslut

1. Spånga-Tensta stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar om omedelbar justering

Sammanfattning

I samband med budget 2019 fick kommunstyrelsen i uppdrag att revidera Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram 2018-2021.

Stockholms stads säkerhetsprogram föreslås ersätta programmet *För ett tryggare och säkrare Stockholm – Stockholms stads trygghets och säkerhetsprogram 2018-2021* (Dnr 171-1309/2017). Förslaget till säkerhetsprogram föreslås gälla samtliga nämnder och bolagsstyrelser och återfinns i bilaga 1 till detta ärende.

Utgångspunkten vid revideringen har varit att tydliggöra stadens höga ambition för säkerhetsfrågorna samt att anpassa verksamheten till nya omvärldsförutsättningar, lagstiftning och andra riktlinjer som finns på området.

Förvaltningen anser att säkerhetsprogrammet, tillsammans med stadens trygghetsprogram, på ett tydligt sätt bidrar till att nå målet om en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i.

Stadsdelsförvaltningen föreslår att nämnden godkänner förvaltningens svar till kommunstyrelsen avseende Stockholms stads säkerhetsprogram 2020-2023.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning

Fagerstagatan 15
Box 4066
16304 Spånga
Växel 08-50803000
spanga-tensta@stockholm.se
stockholm.se

Bakgrund

Kommunfullmäktige antog 2018 *För ett tryggare och säkrare Stockholm – Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram 2018-2021* (dnr 171-1309/2017).

I stadens budget för 2019 anges att Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram 2018-2021 ska revideras.

I enlighet med överenskommelsen om kommunernas Krisberedskap, som slutits mellan Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Sveriges kommuner och landsting (SKL) för åren 2019-2022, ska alla kommuner inom det första året av mandatperioden anta ett styrdokument för arbetet med krisberedskap. Enlig lag ska kommuner även ha ett handlingsprogram för olycksförebyggande arbetet som sträcker sig över en mandatperiod. Det betyder att detta styrdokument ska gälla som längst till den 31 december 2023.

Utöver lagstiftning och andra relevanta riktlinjer har det reviderade säkerhetsprogrammet sin bakgrund i ett föränderligt omvärldsläge parallellt med en ständig teknisk utveckling.

Inom Stockholms geografiska område finns även risker och sårbarheter som är typiska för storstaden kopplat till exempelvis befolkningstäthet och befolkningstäthet, infrastruktur, sociala skillnader, folksamlingar och evenemang. Klimatfrågorna utgör ett särskilt hot med stor påverkan på samhällets funktionalitet.

Ärendets beredning

Stadsledningskontorets förslag till nytt säkerhetsprogram utgör en revidering av *För ett tryggare och säkrare Stockholm – Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram 2018-2021* (dnr 171-1309/2017). I förslaget har det brottsförebyggande arbetet brutits ut för att istället ingå i stadens trygghetsprogram som är under framtagande. I övrigt har revideringar gjorts för att anpassa programmet till ny lagstiftning samt nya överenskommelser för kommunerna som kompletterar lagstiftningen.

Säkerhetsprogrammet beskriver hur arbetet ska genomföras och följas upp och anger vilka särskilda fokusområden staden har under programperioden. De fem fokusområdena är:

1. Krisberedskap
2. Civilt försvar
3. Säkerhetsskydd och informationssäkerhet
4. Förebygga olyckor samt
5. Hot och våld mot anställda

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning

Fagerstagatan 15
Box 4066
16304 Spånga
Växel 08-50803000
spanga-tensta@stockholm.se
stockholm.se

Stadens säkerhetsprogram och stadens trygghetsprogram är sammanlänkade och tillsammans utgör de den övergripande

inriktningen för stadens arbete med målet om en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i. Arbetet utgår från lagstiftning och de överenskommelser som finns mellan staten och kommuner om krisberedskap och civilt försvar.

Genom säkerhetsprogrammet utövas övergripande styrning av stadens åtagande inom ramen för lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelse i fredstid och beredskap. Säkerhetsprogrammet utgör också Stockholms stads styrdokument för arbetet med krisberedskap samt innehåller en beskrivning av stadens arbete med övergripande samordning av det olycksförebyggande arbetet i enlighet med lagen (2003:778) om skydd mot olyckor.

I förslaget anges att stadens samlade säkerhetsarbete ska leda mot kommunfullmäktiges övergripande mål om en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i. Det handlar om stadens förmåga att förutse, förebygga och motstå oönskade händelser. Stadens verksamheter och de som bedrivs på uppdrag av staden, ska vid oönskad händelse kunna bedrivas i så stor utsträckning som möjligt. Individens trygghet och säkerhet utgör kärnan i arbetet.

Samordning och helhetstänk samt tydlig ansvarsfördelning mellan central och lokal nivå och mellan olika funktioner ska vara vägledande i säkerhetsarbetet, liksom principerna ansvar, närhet och likhet vid en krissituation.

Den centrala nivån utgörs i Stockholm stad av kommunstyrelsen och den lokala nivån av bolagsstyrelser, stadsdels- och facknämnder. Den centrala nivån ska ange inriktning, samordna, stödja, följa upp och utveckla stadens samlade säkerhetsarbete samt säkerställa att lagstiftningen inom området efterlevs.

Nämnder och bolagsstyrelser har ett långtgående ansvar som sträcker sig inom det egna verksamhetsområdet. Samtliga nämnder och bolagsstyrelser ska ha en särskilt utsedd säkerhetssamordnare som ansvarar för att samordna och förankra säkerhetsarbetet samt en utsedd informationssäkerhetssamordnare. Chefer i staden har ett särskilt ansvar för att säkerställa att programmet omsätts till handling och utveckling.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning

Fagerstagatan 15
Box 4066
16304 Spånga
Växel 08-50803000
spanga-tensta@stockholm.se
stockholm.se

Säkerhetsarbetet ska i så stor utsträckning som möjligt integreras i stadens styr- och ledningssystem (ILS) inom ramen för ordinarie verksamhetsplanering och uppföljningar.

Rutiner och planer ska vara kända och tillgängliga. Utbildning och kompetenshöjande ska vara viktiga delar i utvecklingen i stadens säkerhetsarbete. Omvärldsbevakning och kommunikation är viktiga delar för att staden ska stå bättre rustad både för att kunna agera vid en plötslig uppkomenstörning eller kris och för att möta framtidens utmaningar.

I det systematiska säkerhetsarbetet ska risk- och sårbarhetsanalyser (RSA), omvärldsbevakning, kommunikation samt samverkan och geografiskt områdesansvar genomsyra och vara integrerade i stadens säkerhetsarbete. Arbetet med RSA är centralt och ska vara koordinerat med övriga styr- och uppföljningsprocesser.

Stadens har ett lagregelrat *geografiskt områdesansvar* som täcker stadens geografiska område. Med geografiskt områdesansvar följer ett ansvar att samordna alla relevanta aktörer – exempelvis myndigheter, näringsliv eller frivilligorganisationer – inom stadens eller stadsdelsnämndernas gränser, före, under och efter en oönskad händelse eller under höjd beredskap. Samverkan mellan aktörer ska i huvudsak ske inom ramen för det regionala forumet *Samverkan Stockholmsregionen (SSR)* oavsett i vilken kommun eller typ av verksamhet störningen inträffar.

Fokusområden för säkerhetsarbetet

Stadens samlade säkerhetsarbete omfattar många delar och behöver bedrivas med utgångspunkt i den egna verksamhetens specifika risker, sårbarheter och behov. Övergripande ska säkerhetsarbetet fokusera på fem sammanlänkade områden: 1 Krisberedskap, 2 Civilt försvar, 3 Säkerhetsskydd och informationssäkerhet, 4 Förebygga olyckor och 5 Förebygga otillåten påverkan samt hot och våld mot anställda.

Stadens krishantering utgår från tre nivåer: störning, allvarlig händelse och extraordinär händelse. Nivåerna går i varandra och ska ses som riktvärden på en ökande skala än exakta avgränsande steg. Den främsta skillnaden är graden av central samordning och ledning. Situationer som kräver centrala prioriteringar av resurser och en central inriktning ska samordnas av stadens krisledning (CKL).

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning

Fagerstagatan 15
Box 4066
16304 Spånga
Växel 08-50803000
spanga-tensta@stockholm.se
stockholm.se

Civilt försvar

Civilt försvar tar sin utgångspunkt i och är en förlängning och förstärkning av samhällets beredskap. Syftet är att inför och under höjd beredskap och under krig värna befolkningen, säkerställa de

viktigaste samhällsfunktionerna samt bidra till försvarsmaktens förmåga att möta ett väpnat angrepp.

Staden ska ta sitt ansvar för planering av ett stärkt civilförsvar, vilket innebär att nämnder och bolagsstyrelser ska utveckla de mest prioriterade delarna av sin verksamhet så att de kan fortsätta utan avbrott även om samhället utsätts för mycket svåra påfrestningar.

Staden ska aktivt delta i relevanta total- och civilförsvarsövningar. Ett särskilt stadsövergripande projekt för stadens planering för civilt försvar löper under programperioden och leds av stadsdirektören.

Säkerhetsskydd och informationssäkerhet

Säkerhetsskydd handlar om att skydda säkerhetskänslig verksamhet mot antagonistiska hot som spioneri, sabotage, terroristbrott och andra brott som kan hota verksamheten eller ge allvarliga konsekvenser för Sveriges säkerhet eller som omfattas av ett för Sverige förpliktigande internationellt åtagande om säkerhetsskydd.

Med säkerhetsskydd avses upprätthållande och skydd av informationens konfidentialitet, tillgänglighet och riktighet.

Förebygga olyckor

Staden har ett ansvar för att förebygga bränder och hantera skador till följd av bränder utan att inskränka på andras ansvar. Staden ska också verka för skydd mot andra olyckor än bränder som exempelvis vid natur- och klimatrelaterade händelser, utsläpp av farliga ämnen, fallolyckor, vattenolyckor, trafikolyckor, barn och ungdomsolyckor och suicid. Särskilda krav ställs på att stadens verksamheter vidtar åtgärder för brand- och olycksskydd.

Risikanalyser ska göras inom ramen för arbete med den verksamhetsspecifika RSA:n.

Förebygga otillåten påverkan samt hot och våld mot anställda
Otillåten påverkan är hot, våld eller trakasserier som syftar till att påverka förtroendevaldas och myndighetsföreträdares yrkes eller myndighetsutövning. Stadens arbete med detta sker inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet. Ansvaret för detta ligger på nämnder och bolagsstyrelser i egenskap av arbetsgivare.

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning

Fagerstagatan 15
Box 4066
16304 Spånga
Växel 08-50803000
spanga-tensta@stockholm.se
stockholm.se

Ärendet

Ärendet har beretts inom avdelningen kansli och kommunikation och staben.

Synpunkter och förslag

Förvaltningen är positiv till det reviderade förslaget av Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram 2018-2021 och att säkerhetsarbete och det trygghetsskapande arbetet delas upp i två separata program.

Vidare anser förvaltningen att ansvarsfördelningen mellan staden, stadsdelsnämndernas, bolagsstyrelsernas och andra aktörer har tydliggjorts, men att det är viktigt att fortsätta utveckla rutiner och struktur för att tydliggöra roller internt och i samverkan med externa aktörer.

Förvaltningen är även positiv till att programmet föreslås bli en del av stadens integrerade system för ledning och styrning. Detta underlättar för planering och uppföljning på nämnd- och verksamhetsnivå samt skapar möjligheter för sammankoppling av arbetet med trygghetsprogrammet och RSA.

Förvaltningen bedömer att programmet tar ett helhetsgrepp om stadens säkerhetsarbete med tydliga inriktningar för arbetet och att programmet, tillsammans med stadens trygghetsprogram, bidrar till att nå målet om en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i.

Stadsdelsförvaltningen föreslår att nämnden godkänner förvaltningens svar till kommunstyrelsen avseende Stockholms stads säkerhetsprogram 2020-2023.

Fredrik Jurdell
Stadsdelsdirektör

Jonas Eliasson
Avdelningschef

Bilagor

1. Stockholms stads säkerhetsprogram 2020-2023

Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning

Fagerstagatan 15
Box 4066
16304 Spånga
Växel 08-50803000
spanga-tensta@stockholm.se
stockholm.se

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Fredrik Jurdell, Stadsdelsdirektör	2019-11-27
Jonas Eliasson, Avdelningschef	2019-11-27